

HÄMEEN KAUPPAKAMARI

NUMERO 03 / 2022

KAUPPA KAMARI

UUDET JÄSENET

TOISINTEKIJÄT

HENKILÖSTÖN PITOVOIMASTA
KASVUN MENESTYSTEKIJÄ S. 12

...

INSPIROIVA CREATIVE

KAIKKI ALKOI DRONESTA
S. 13

HYVISHAKKERI TULPPAA TETOTURVA-AUKKOJA

PANDEMIA-AIKANA HAKKERIT OLIVAT AIEMPAA AKTIIVISEMMIN ETÄTYÖLÄISTEN KIMPUSSA. NYT PANDEMIA ON JO HELPOTTANUT, MUTTA KYBERRIKOLLISET EIVÄT SUINKAAN LEPÄÄ – PÄINVASTOIN, KERTOO "HYVISHAKKERI" LAURA KANKAALA S. 14

SUOMEN TOIMITILA OY

Palvelemme vuosien kokemuksella toimitila- ja sijoituskiinteistöjen välityksessä ja arvonmäärittämisessä.

Kaakkois-Suomi ■ Päijät-Häme ■ Kanta-Häme ■ Keski-Suomi

Mikko Kantosaari

toimitusjohtaja
Keskuskauppakamarin hyväksymä
kiinteistönarvioitsija (KHK)
VTM, LKV, AKA (Y)
050 443 4055
mikko.kantosaari@ttilaa.fi

Matti Sisto

arvointiasiantuntija
Keskuskauppakamarin hyväksymä
kiinteistönarvioitsija (KHK)
DI, AKA (Y), LKV
050 572 0258
matti.sisto@ttilaa.fi

Siiri Eerola

kiinteistöasiantuntija
Tradenomi
LKV
0500 492 011
siiri.eerola@ttilaa.fi

HÄMEEN KAUPPAKAMARI

JULKAISIJA

Hämeen kauppakamari,
Aleksanterinkatu 17 A,
15110 Lahti
Raatihuoneenkatu 17 A,
13100 Hämeenlinna
www.hamechamber.fi

OSOITTEENMUUTOKSET

info@hamechamber.fi

PÄÄTOIMITTAJA

Toimitusjohtaja
Jussi Eerikäinen
Puh. 040 739 9303

TOIMITUS

Viestintäpäällikkö
Päivi Pulkki
puh. 040 563 5013

KONSEPTI JA ULKOASU

Punamusta Oyj

TAITTO

Hämeenlinnan
Offset-Kolmio Paino Oy,
Jirka Messman

ILMOITUSMYYNTI JA

TIEDUSTELUT

Päivi Pulkki
puh. 040 563 5013
paivi.pulkki@hamechamber.fi

ILMESTYY

maalis- ja syyskuussa painettuna,
touko- ja joulukuussa
verkkolehtenä
hamechamber.fi/verkkolehti

PAINOAIKKA

OffsetKolmio Oy

ISSN 2342-1525

KANSIKUVA

Hyvishakkeri
Laura Kankaala
(Kuva: Meeri Utti)

SISÄLTÖ

HÄMEEN KAUPPAKAMARI

5 PÄÄKIRJOITUS

Huoltovarmuutta ja
varautumista

6 YRITYSTARINA

Peltisepän työ vaatii myös
luovuutta

10 URAPOLKU

Kehitystyö vaatii
pitkäjänteisyyttä ja
kärsivällisyyttä

26 KOULUTUKSET

Tulossa Hyväksytty hallituksen
jäsen (HHJ) -kurssi

HUOLTOVARMUUS JA VARAUTUMINEN

8 KOLUMNII

Turvallisuus ei ole vain uhkia
ja riskejä

14 ”HYVISHAKKERI” LAURA KANKAALA

”Hyvishakkeri” tulppaa
tietoturva-aukkoja

18 HUOLTOVARMUUS HAASTAA MYÖS YRITYSKENTTÄÄ

HVK:n infrastruktuuriosaston
johtaja Jarna Hartikainen
LUJAT-hankkeen johtaja
Panu Vesterinen

AJANKOHTAISTA

11 HÄMEEN YRITYSPALVELUT -KOKONAISUUS

Etusijalla asiakaslähtöisyys

22 ALUEELTA

Forssan seudulla yhdistetään
lähi- ja luomutuottajat
ruokapalvelutuotantoon

23 KAUPPAKAMARIN USA:N KIRJEENVAIHTAJA

Miten ja mihin USA:n
markkinoille?

27 ASiantuntija

Kasvun mahdollistaminen
omistus- ja yritysjärjestelyin

28 Uudet jäsenet

Tervetuloa vahvaan
verkostoon

30 HÄMEEN KAUPPAKAMARI onnittelee

RAKENNETAANKO YHDESSÄ?

UUDET TOIMITILAT KALLIO-PIETILÄSSÄ

Kiinteistökehittäjänä ja vuokranantajana Spatium Toimitilat on mahdollistamassa **yriytysten kasvua ja sijoittumista Lahden seudulle**. Yksi kehityskohteistamme on Lahden keskustan tuntumassa, Kallio-Pietilänkatu 1. Alueella on rakennus-oikeutta noin 10 000 m² ja yhdessä voimme toteuttaa uudet tuotanto- tai toimitilat yrityksesi tarpeiden mukaan.

Spatiumin yli 100 000 m² tiloista löytyy myös valmista tuotanto-, logistiikka-, varasto- ja toimitilaa niin pk-yritykselle kuin kansainväliselle toimijalle.

Kerro yrityksenne suunnitelmista, niin keskustellaan lisää:

Miika Laakso

puh. 040 547 7160

miika.laakso@spatium.fi

 SPATIUM
TOIMITILAT

spatium.fi

Huoltovarmuutta ja varautumista

Venäjän sotatoimet Ukrainassa, koronapandemia ja ilmastonmuutokset ovat herättäneet meidät miettimään, kuinka varmistamme yhteiskunnan toimivuuden meillä Suomessa. Maa-ilmalla on murroksessa, energian hinta rajussa kasvussa ja saatavuudessaakin saattaa ilmetä ongelmia. Kiinan talouskasvu on melkein pysähtynyt lähinnä koronan vuoksi, mutta myös geopolittiset syyt heijastuvat tuotteiden ja komponenttien toimitusvarmuuteen. Euroopan ennätyselliset hellejaksot verottavat maataloustuotantoa ja kuivuus heijastuu jopa logistiikkaan. Tulossa on poikkeuksellisen vaikea talvi.

Suomi on ollut huoltovarmuuden osalta edelläkävijä. Maamme on tuonin ja viennin osalta lähes täysin meriliikenteen varassa ja häiriöt Itämerellä heijastuisivat välittömästi elinkeinoelämään ja koko yhteiskuntaan. Tätä uhkakuvaa varten perustettiin jo vuonna 1924 nykyisen Huoltovarmuuskeskuksen (HVK) edeltäjä, Sotatalouskomitea. Myös yritysellämällä on tärkeä rooli huoltovarmuuden ylläpitämisessä ja HVK onkin organisoinut kriittisten toimialojen kanssa verkostoja, joiden avulla pyritään ylläpitämään yhteiskuntaa pystyssä vakavissa kriisitilanteissa.

Ensi talvi tulee olemaan huoltovarmuudelle haastava. Maakaasun osalta olemme toistaiseksi Virossa tulevan Balticconnector-kaasuputken varassa. Tuontisähkön osalta tilanne on myös ongelmallinen.

Sähköntuonti Venäjältä on loppunut ja on epäselvää pystyvätkö naapurimaat Ruotsi, Norja tai Viro toimittamaan riittävästi sähköä tasaamaan talven kulutshuippuja. Olkiluoto 3 ydinvoimalalla olisi merkittävä positiivinen vaikutus energian saatavuuteen, mutta käyttöönoton vaikeudet ovat jatkuneet. Raaka-aineiden ja erityisesti elektroniikkakomponenttien saatavuudessa tuska ei hellitä. Kiinassa on laajoja teollisuusalueita suljettuina ja toimitusajat ovat pidentyneet. Oma lukunsa ovat myös Yhdysvaltain ja Kiinan kiristyneet välit. Pahimmillaan konfliktin syveneminen saattaa käynnistää globaalin taantuman.

Varautuminen edellä mainittuihin uhkiin edellyttää jokaisessa yrityksessä nopeita toimenpiteitä, joilla turvata oma liiketoiminta. Energian saatavuuden ja energiatehokkuuden varmistaminen on ensimmäinen tehtävä. Raaka-aineiden ja komponenttien varmuusvarastojen ylläpito tulee seuraavana ja valitettavasti meidän pitää myös huomioida koronan mahdolliset uudet aallot. Nopeasti kohonneiden kustannusten myötä kannattavuuden turvaaminen asettaa yritysjohdon suurten haasteiden eteen.

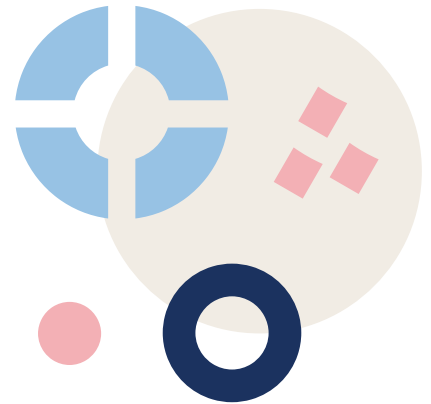
Elämme tietoyhteiskunnassa, jossa tietoliikenneyhteyksien toimivuus on varmistettava. Venäjän hyökkäyssodan myötä olemme joutuneet todistamaan kyberhyökkäysten riskit. Venäjä pyrkii kaikin keinoin vaikut-

tamaan sodan kulkuun ja häiritsemään myös Ukrainan tukijamaiden toimintoja. Kyberhyökkäysten kohteena ovat olleet, ja ovat jatkossakin, infrastruktuurijärjestelmät sekä niin julkiset toimijat kuin yksityiset yritykset. Tietoturvajärjestelmien tulee olla kunnossa ja elintärkeiden tietojen palautettavissa mahdollisten hyökkäysten jälkeen.

Elämme epävarmuuden aikaa ja tulevaisuus on varsin sumeana edessämme. Ennakoimalla ja varautumalla voimme vähentää riskejä ja turvata yhteiskuntamme toimivuuden.

Turvallista syksyä!

JUSSI EERIKÄINEN
HÄMEEN KAUPPAKAMARIN
TOIMITUSJOHTAJA

Kuva: Pipsa Stenlund, Oakhill Oy

Peltisepän työ vaatii myös luovuutta

TEKSTI: PÄIVI PULKKI KUVAT: PELTISEPÄNLIKE PÄÄKKÖNEN

NINA PÄÄKKÖNEN

Peltisepänliike Pääkkösen hallituksen puheenjohtaja

MOTTO

Ei saa jäädä tuleen makaamaan.

Perheyritys Peltisepänliike Pääkkönen toimii jo kolmannessa sukupolvessa ja työllistää Lahden seudulla 20 peltialan ammattilaista. Yrityksen ruuhka-aika alkaa heti kesälomakauden jälkeen ja työpaineen hellittäessä tammi-helmikuussa se on panostanut henkilökunnan osaamiseen sekä yritystoiminnan kehittämiseen. Ulkomaalaistaustaisen työvoiman myötä Pääkkösestä on tullut myös monikulttuurinen yritys.

Peltisepänliike Pääkkönen jakaantui kuusi vuotta sitten kahdeksi yritykseksi. Se valmistaa sekä myy peltituotteita ja jakaantumisen yhteydessä syntynyt Lahden Peltiurakointi Oy asentaa Peltisepänliike Pääkkösen valmistamia tuotteita.

Yrityksen hallituksen puheenjohtaja **Nina Pääkkönen** korostaa yritystoiminnan kehittämiseen ja osaamiseen panostamisen tuovan mahdollisuuksia pienyrityksille.

”Yritystoimintamme kasvaessa pysäytimme niin sanotusti junan, koska yrittäjän aika on pirstaleinen ja pitää valita, missä on hyvä. Selvitimme, mitä apua yrityksen toimintaan on saatavilla, mikä on osaamisemme taso ja miten vastuuta voisi jakaa. Palkkasimme myös lisää henkilökuntaa”, Pääkkönen kertoo. Hänen miehensä **Seppo Pääkkönen** on nyt hallituksen jäsen ja toimitusjohtajaksi Peltisepänliikkeeseen on palkattu perheen ulkopuolelta **Petri Lehtinen**, koska Pääkköset huomasivat, etteivät ennäitä hoitaa täysipainoisesti kahden yrityksen asioita.

Maahanmuuttajista apu työvoimapulaan

Osaavista peltialan ammattilaisista on Pääkkösillä jatkuva pula. Alan koulutusta on tarjolla Helsingissä ja Turussa, mutta oppilaita ei saada koulutukseen riittävästi.

”Kaikilla perinteisillä ”duunariailoilla” on sama ongelma. Me olemme yrittäneet ratkaista ongelmaa kou-

Peltisepänliike Pääkkönen on tehnyt muun muassa Fujitsun toimistorakennuksen julkisivuremontin Helsingissä.

luttamalla itse. Rakensimme oman koulutusohjelman ja koulutimme hiljaisempina talvikuukausina henkilökunnassamme niitä, jotka olivat kiinnostuneita oppimaan pellityksen saloja. Uskon, että satsaus maksaa itsensä takaisin tulevina vuosina”, sanoo Pääkkönen.

Yritys käyttää rekrytointikanavana myös henkilöstöpalvelua, josta työntekijä tulee ensin vuokratyöhön oppimaan ja tutustumaan alaan.

Yrityksellä on positiivisia kokemuksia maahanmuuttajataustaisesta työvoimasta. ”Meillä työskentelee asennuksen työnjohtajana Tanskasta Suomeen muuttanut **Emil Johannessen**, joka on tuonut yritykseemme tanskalaisen peltiseppäosaamisen myötä myös tanskalaiset kontaktit. Tanskassa peltiseppiä arvostetaan paljon enemmän kuin Suomessa. Lisäksi meillä on ollut muun muassa venäläisiä, eestiläisiä ja bosnialaisia työntekijöitä kahdessa sukupolvessa. Kun maahanmuuttajat integroituvat suomalaiseseen yhteiskuntaan ja oppivat kielen, niin usein he myös tuovat tullessaan perheenjäseniä töihin Suomeen.”

Johannessen on peruskorjannut myös museorakennuksia ja Nina Pääkkönen kertoo hänen vääntävän kuparista mitä tahansa. Esimerkiksi peruskorjauksessa ollut Taivallahden kasarmi Helsingissä on museoviraston suojelukohde ja kaarevan katon ansiosta kohteessa tehtiin paljon erikoistöitä. Juuri sellaisia, mihin Johannessen oli saanut koulutuksen Tanskassa. Tällä hetkellä Pääkkösellä on käynnissä peruskorjauksessa olevan Lahden kaupungintalon kupari- ja peltimateriaalien valmistus ja peltitöiden asiantuntijaksi on palkattu Seppo Pääkkönen.

Tanskasta Suomeen muuttanut Emil Johannessen toimii asennuksen työnjohtajana.

Luotettavuus ja uskottavuus tuovat asiakkaita

Maailman nykytilanne ja materiaalikustannusten kasvu ovat vääjäämättä vaikuttaneet myös Pääkkösten yrityksiin. Nina Pääkkönen toteaa, että pitkän ajan kehittämisen tuloksena yrityksen luotettavuus ja uskottavuus tuo kuitenkin asiakkaita.

”Mieheni Seppo on suorittanut Keskuskauppakamarin tavarantarkastajakokeen eli HTT-kokeen. Hyvältä tavarantarkastajalta vaaditaan ennen kaikkea vahvaa ammattitaitoa omalla alallaan sekä kykyä toimia analyttisesti ja puolueettomasti. Hänen tutkintonsa tuo lisääarvoa yrityksellemme ja työhömmö.”

Nina Pääkkönen on suorittanut Hämeen kauppakamarin Hyväksytty hallituksen jäsen eli HHJ-kurssin ja käynyt kauppakamarin järjestämissä talouskoulutuksissa. Hän tutustui eräässä koulutustilaisuudessa veroasiantuntijaan, jonka kanssa tekee yhteistyötä edelleenkin.

”Olen myös erityisen ylpeä siitä, että saimme yrityksemme hallitukseen ensimmäisen ulkopuolisen jäsenen viime vuonna. Kiitos HHJ-kurssin, olemme aloittaneet säännöllisen hallitustyöskentelyn – ja siitä on todellakin hyötyä! Kauppakamari on vastannut meidän tarpeisiimme”, hän toteaa.

Nina Pääkkönen pitää Hämeen aluetta maantieteellisesti loistavana paikkana yritystoiminnalle. ”Täältä on maantieteellisesti lyhyt matka joka paikkaan. Olemme myös saaneet hyvin apua Hämeen ELY-keskuksesta ja Lahden Seudun Kehitys LADEC:ista. Häme on hyvä paikka yrittäjälle!”

Turvallisuus ei ole vain uhkia ja riskejä

JARNO LIMNÉLL, SOTAT. TOHT.
KYBERTURVALLISUUS-
PALVELUIDEN JOHTAJA,
INNOFACTOR OY
PROFESSORI,
AALTO-YLIOPISTO

Turvallisuusasiat ja turvallisuuspolitiikka kiinnostavat tässä hetkessä yritysjohtoa poikkeuksellisen paljon. Vastaavaa kiinnostusta en ole nähnyt, vaikka turvallisuusasioiden parissa olen työskennellyt 25 vuotta. Turvallisuusympäristömme on muuttunut merkittävästi ja lyhyessä ajassa.

Mutta puhe ja arviot turvallisuudesta eivät saa olla ainoastaan turvattomuutta ilmentäviä, eli puhetta uhkista ja riskeistä. Turvallisuus on ensisijaisesti nähtävä tämän päivän yritystoiminnassa positiivisena ja mahdollistavana asiana – luottamuksen perustana. Turvallisuus ja luottamus kulkevatkin käsi kädessä. Uhkien oikeanlainen tiedostaminen ja niihin varautuminen lisäävät luottamusta, ja asiakkaan luottamuksesta huolehtiminen on hyvin keskeinen arvo yrityksen liiketoiminnan menestymiselle. Turvallisuus työpaikalla on puolestaan yksi edellytys osaajien pysyvyydelle.

Muuttunut turvallisuustilanne avaa myös uudenlaisia mahdollisuuksia suomalaisille yrityksille, erityisesti pian realisoituvan Nato-jäsenyyden myötä. Nato on kehittämässä uudenlaisia sotilaallisia kyvykkyksiään ja uuden strategisen konseptinsa myötä panostamassa aiempaa enemmän yhteistyöhön jäsenmaidensa yritysten kanssa. Tarpeet ovat hyvin moninaiset ja tässä suomalaisten yritysten ja poliittisten päättäjien kannattaa olla aktiivisia. Esimerkiksi

suomalaiset kyberratkaisut ja -palvelut sekä laajemmin innovatiiviset teknologiaratkaisut saavat Nato-jäsenyyden myötä selkeästi aiempaa laajemman markkinamahdollisuuden.

On hyvä muistaa, että Suomea on pidetty vakaana ja turvallisena valtiona, jossa on nimenomaan turvallista tehdä liiketoimintaa. Nato-jäsenyyden myötä turvallisuutemme uskottavuus vahvistuu entisestään, millä on myönteinen vaikutus esimerkiksi sijoittamistoiminnalle. Nato-jäsenyyden vahvistaa kansainvälistä asemaamme ja pienentää maariskia.

Turvallisuus ei ole itsestäänselvyys – sen eteen on tehtävä jatkuvasti töitä. Meillä on erinomainen mahdollisuus profiloitua turvallisuudella ja vakaudella sekä kyvyllämme vastata nouseviin uhkiin. Suomen profiloituminen kiinnostavana ja turvallisena sijoittautumispaikkana sekä investointien kohteena on yrityksille ja Suomelle merkittävä tekijä.

Globaalissa teknologiakamppailussa Suomi ja yrityksemme ovat jatkossa yhä vahvemmin mukana, halusimme sitä itse tai emme. Tässä kamppailussa menestyminen on Suomen kilpailukyvyn tulevaisuudelle elintärkeä asia. Tarvitsemme lisääntyvissä määrin osaajia ja teknologioita innovaatioita, mutta juuri teknologian turvallisuuden huomioimisessa ja luottamuksen rakentamisessa on mittava mahdollisuus Suomelle. Meihin voi luottaa.

LUKU-SUOSITUS

EU-KATSAUS

Keskuskauppakamarin uusimmassa EU-katsauksessa käsitellään Suomen ja suomalaisten yritysten näkökulmasta merkittävien asioiden etenemistä Tšekin uudella EU-puheenjohtajuuskaudella. Pakolaiskriisin hallinta ja Ukrainan elpymisen sodan jälkeen, sekä demokraattisten instituutioiden kriisinsietokyky ja EU:n talouden strateginen häiriönsietokyky ovat isossa osassa puheenjohtajuuskautta. Tehtävää riittää myös energiaturvallisuuden ja energiasektorin uudistamisen parissa, kun riippuvuutta venäläisestä fossiilienergiasta katkaistaan.

*Päivi Wood, johtava asiantuntija,
Keskuskauppakamari*

MAAKATSAUS: INTIA 2022

Keskuskauppakamarin Intia-katsaus on ajankohtainen tietopaketti yrityksille Intiasta. Asiantuntijoiden kirjoituksissa käsitellään Intian, Suomen ja EU:n kauppasuhteita, niiden kehittämispotentiaalia sekä Intian ulkopoliittikka ja taloutta.

*Lenita Toivakka, kansainvälisten asioiden johtaja,
Keskuskauppakamari*

2X TUORETTA TIETOA

NAISIA ENNÄTYSMÄÄRÄ PÖRSSIYHTIÖIDEN HALLITUKSISSA

Keskuskauppakamarin selvityksen mukaan markkina-arvoltaan suurissa pörssiyrityksissä naisten osuus hallituksen jäsenistä nousi kolmella prosenttiyksiköllä 35 prosenttiin.

Naisten osuus hallituksissa on muutaman edellisvuoden suvantovaihetta lukuun ottamatta kasvanut tasaisesti. Tänä vuonna vain kolmella pienellä pörssiyrityksellä on pelkästään miehistä koostuva hallitus. Tieto käy ilmi Keskuskauppakamarin tuoreesta naisjohtajakatsauksesta.

*Ville Kajala, johtava asiantuntija,
Keskuskauppakamari*

ILMOITUSKANAVA KÄYTTÖÖN MYÖS BELGIASSA

Keskuskauppakamari on aloittanut belgialaisten kauppakamareiden kanssa yhteistyön, jonka kautta suomalainen Ilmoituskanava-palvelu saatetaan myös Belgiassa toimivien organisaatioiden käyttöön.

EU:n whistleblowing-direktiivi tulee velvoittamaan kaikkia yli 50 henkilöä työllistäviä yrityksiä kautta Euroopan ottamaan käyttöön ilmoituskanavan. Ilmoituskanavan kautta voi ilmoittaa havaitsemistaan väärinkäytöksistä organisaation toiminnassa.

*Stina Wikberg, johtaja,
Keskuskauppakamari*

Kehitystyö vaatii pitkäjänteisyyttä ja kärsivällisyyttä

Kuva: Jaana Laakso

MONIPUOLISEN URAN TEHNYT **TONI K. LAINE** PALASI INARISTA ETELÄÄN JA ALOITTI KANTA-HÄMEEN MAAKUNTAJOHTAJANA ELOKUUSSA. MUUN MUASSA ERILAISTEN TUTKIMUS-, SELVITYS- JA ARVIOINTIHANKKEIDEN KAUTTA HÄN ON SAANUT HYVÄN KUVAN SUOMEN JULKISHALLINNOSTA.

Kerro omasta työurastasi?

Työurani alkoi kesätöistä tehtaassa, jossa toimin vannesaha-apumiehenä. Varusmiespalveluksen jälkeen olin vuoden töissä myös kodinkoneliikkeessä, mitä arvostan työkokemuksena erittäin korkealle, sillä myynnin ja ihmisten kohtaamisen oppiminen on ollut myöhemmin tärkeä palanen omaa osaamistani.

Suurimman osan työurastani olen tehnyt Pirkanmaan alueella. Varsinainen oman alan työura alkoi jo kesken opiskelujen Parkanon kaupungilla, mistä sitten jatkoin asian- tuntijatehtävissä Hämeenkyrön kunnassa. Hallintotieteiden maisteriksi valmistumista tuli kiirehdittyä ehkä liikaakin, mutta jatkoin heti valmistuttuani töiden parissa Tampereen yliopistolla tutkijana. Erilaisten tutkimus-, selvitys ja arviointihankkeiden kautta sain hyvän kuvan Suomen julkishallinnosta, sillä tilaajana olivat usein Kuntaliitto ja ministeriöt, mut-

ta myös kaupungit ja kuntayhtymät. Yliopistolta siirryin hienoon joukkoon Tampereen kaupunkiseudun palvelukseen seutuyhteistyön kehittämisen ja verkostojen johtamisen pariin viideksi vuodeksi.

Suurempi muutos tapahtui Lappiin muuton myötä, jolloin noin viisi ja puoli vuotta kului kunnanjohtajana nopeasti upeassa ja kovassa kasvussa olleessa Inarissa. Erittäin kiinnostava maakuntajohtajan tehtävä Kantta-Hämeessä ja monet käytännön asiat kuitenkin johtivat päätökseen, että palaisimme perheen kanssa takaisin etelään ja nyt olemme asettuneet sujuvasti Hämeenlinnaan.

Miten arjen elämä sujuu haastavassa työelämässä?

Arjen sujuvuus tuntuu Hämeenlinnassa varsin soljuvalle, toki työpäivät ovat kiireisiä ja iltaisin ehtii lähinnä hieman ulkoilemaan. Pysin kuitenkin aloittamaan taas saliharrastuksen uudelleen mahdollisimman pian. Työlle vastapainoa tuo monipuolinen vapaa-ajan harrastukseni ja metsästys. Vesillä ja metsissä meneekin oikeastaan kaikki työ- ja perheasioita jäävä aika.

Mistä saat vaikutteita ja motivaatiota työhösi?

Minua motivoi yhteiskunnallisen hyvän aikaan saaminen ja vaikuttaminen yhteiskunnalliseen kehitykseen. Työ on kärsivällisyyttä ja pitkäjänteisyyttä vaativaa, konkreettisten tulosten osalta joutuu monesti odottamaan pitkiäkin aikoja.

ENSIMMÄINEN TYÖPAIKKA

Ensimmäinen oman alan työpaikka oli toimia hallinnon suunnittelijana ja ns. yleismiehenä Parkanon kaupungilla.

MERKITTÄVIN ASKEL URALLA

Merkittävin askel on varmaankin kunnanjohtajan tehtävissä toimiminen elinkeinorakenteeltaan täysin ainutlaatuisessa Inarissa. Kunnanjohtajan tehtäväkenttä on erittäin vaativa, työllistävä ja laaja. Lappi omine erityispiirteineen nosti vielä haastekerrointa merkittävästi, mutta onnistumiset olivat myös palkitsevia. Kansainvälinen ympäristö toi oman mielenkiintoisen mausteensa arkeen ja verkostot kasvoivat tehtävässä entisestään.

MOTTO

Parempi pyy pivossa kuin kymmenen oksalla.

Hämeen Yrityspalvelut -kokonaisuudessa on etusijalla asiakaslähtöisyys

Hämeen ELY-keskus ja TE-toimisto kehittävät yhdessä yritysten kanssa uutta Hämeen Yrityspalvelut -kokonaisuutta. Lopputuloksena tarjotaan kootusti palvelua, neuvontaa ja rahoitusta Kanta- ja Päijät-Hämeen yrityksille sekä tiivistetään yrityspalveluja tarjoavien tahojen yhteistyötä. Mukana kehittämisessä ovat myös paikalliset yrittäjäjärjestöt, kehittämissyhtiöt sekä Hämeen kauppakamari.

Hämeen Yrityspalvelut linkittyy osaksi maakunnallista Team Finland -toimintaa. Kokonaisuus tuo uuden yrityspalvelusivuston ja digitaaliset työkalut Hämeen yritysten käyttöön. Sivuston rakennetta, palvelukuvauksia ja yhteydenottotapoja on paranneltu asiakkaiden sekä asiantuntijoiden mielipiteiden pohjalta. Nettisivujen sekä muiden digitaalisten ratkaisujen edistäminen jatkuu edelleen.

”Tavoitteena on tehdä yrityspalvelut helpommin saatavilla oleviksi, ja palvella yrityksiä henkilökohtaisemmin kuin aiemmin. Tavoitteen saavuttamiseksi on ollut tärkeää kuunnella asiakasyritysten mielipiteitä”, toteaa Team Finland -koordinaattori **Matti Nykänen**.

Kokonaisuudessa asiantuntijat kartoittavat yrityksen tilanteen ja auttavat tarpeiden perusteella oikealle polulle. Joissain tapauksissa se tarkoittaa esimerkiksi yksittäistä

Team Finland -koordinaattori Matti Nykänen kertoo, että palvelut tehdään yrityksille helpommin saatavilla oleviksi.

rahoitusta ja joskus useampia toimia, jolloin asiakasvastaava kulkee yrityksen rinnalla.

Yhteistyössä muiden seudullisten yrityspalvelutoimijoiden kanssa on tarkoituksena lisätä eri tahojen asiantuntijoiden ja näin ollen yritysten tietoisuutta erilaisista vaihtoehdoista. Hämeen Yrityspalvelujen sivuille kootaan tietoa myös muiden kuin ELY-keskuksen ja TE-toimiston mahdollisuuksista yrityksille.

Yrityspalvelukokonaisuuden kehittämiseen on saatu React EU -rahoituksen kautta myös ESR-rahoitusta. DigiHäme – Helposti

saavutettavat yrityspalvelut -hankkeen avulla kehitetään yritysten palvelupolkuja ja digitaalisia palveluita. Hankkeen ohjausryhmässä on mukana myös eri seudullisia toimijoita, kuten Hämeen kauppakamari.

”Hankkeessa hyödynnetään palvelumuotoiluosaamista ja tavoitteena on luoda mahdollisimman käyttäjälähtöinen palvelupolku yrityksille”, toteaa Hämeen kauppakamarin toimitusjohtaja **Jussi Eerikäinen**.

Hämeen kauppakamari tulee omissa tilaisuuksissaan viestimään palvelukokonaisuudesta sen valmistuttua.

Henkilöstön pitovoimasta kasvun menestystekijä

MONET TOIMIALAT JA ORGANISAATIOIT KAMPPAILEVAT HENKILÖSTÖN SAATAVUUDESTA JA PYSYVYYDESTÄ. OSALLE TILANNE ON ARJESTA SELVIYTYMISEN KAMPPAILUA, PUHUMATTAKAAN EDELLYTYKSISTÄ TAVOITELLA KASVUA, VAIKKA KASVUN POTENTIAALIA MUUTOIN SAATTAISIKIN LÖYTYÄ.

Toisintekijät Oy:n ratkaisukeskeinen terapeutti **Jarkko Saari** toimii organisaatioiden kulttuurien uudistajana sekä johtoryhmien sparraajana. Hän kehottaa organisaatioita osallistamaan henkilöstön mukaan kasvun suunnitteluun ja toteutukseen. "Kun tiedät ja voit luottaa, että henkilöstösi on sitoutunut työhönsä, niin kasvun strategioiden luonti on monin verroin helpompaa", sanoo Saari.

Hän kehottaa henkilökunnan pitovoiman lisäämiseksi organisaatioita investoimaan tunnejälkeen ja sitä kautta erottumaan sekä menestymään. "Ei tehdä työelämästä liian monimutkaista, koska hyvinvointi työelämässä ja sitä kautta sitoutuminen ovat pieniä ja yksinkertaisia asioita.

Olennaista on tehdä asioista konkreettisia, jotta niiden toteutumista pystytään arvioimaan ja toisaalta myös kehittämään", Saari toteaa.

Toisintekijät järjestää yrityksille ja kuntasektorille erilaisia henkilöstön työhyvinvointiin liittyviä koulutuksia esimerkiksi parantamaan monikanavaista asiakaspalvelua, lisäämään esihenkilöiden osaamista ja jaksamista vaativissa muutosjohtamisen tilanteissa sekä parantamaan käytäntö- ja tiimityöskentelyssä. Yrityksen punaisena lankana toimii 5K-ajatusmalli, joka ohjaa niin sisäistä kuin ulkoista toimintaa. 5K muodostuu sanoista Kunnioittaminen, Kysyminen, Kuunteleminen, Kannustaminen ja Kiittäminen.

Tällä hetkellä yrityksellä on käynnissä muun muassa Neurodiversiteetti työelämässä –verkkokurssi eli miten hyödyntää neurologista monimuotoisuutta työelämäs-

sä sekä työhyvinvointi- ja resilienssikoulutuksia. Lisäksi yritys on käynnistänyt yhteistyöneuvottelut Playgain Oy:n kanssa esimiehille tarkoitetusta AIMO-tekoälyavusteisesta sparraajasta.

"Uskomme, että Hämeen kauppakamariverkosto auttaa meitä yhteistyöverkostojen rakentamisessa sekä kasvun ja kehityksen vauhdittamisessa. Itse toivomme pystyvämme vaikuttamaan kauppakamarin jäsenyritysten henkilöstön tulokselliseen hyvinvointiin", Toisintekijöiden myynti- ja markkinointijohtaja **Johanna Peltovuori** sanoo.

Teksti: Päivi Pulkki

Kaikki alkoi dronesta

VAIKKA NYKYPÄIVÄNÄ INSPIROIVA CREATIVE OY:N TOIMINTA ONKIN MONIPUOLISTUNUT, ON ILMAKUVAAUS EDELLEEN MERKITTÄVÄSSÄ ROOLISSA SEN MAINOS- JA LIVETUOTANNOISSA. YRITYS TEKEE MYÖS OPPILAITOSYHTEISTYÖTÄ JA KOULUTTAA MEDIA-ALALLE OSAAVAA TYÖVOIMAA.

Inspiroiva Creativen tarina sai alkunsa ensimmäisestä yhteisestä ammattimaisesta ilmakuvaukseen käytettävästä dronesta, kun neljä vuotta sitten kolme kaverusta halusi muuttaa kuvausprojektinsa ammattimaisemmaksi. Koronapandemian myötä ystävykset päättivät aloittaa videotuotantojen rinnalla myös livestriimauksien ja verkkolähetysten toteuttamisen. ”Nopeat peliliikkeet mahdollistivat yrityksemme kasvun pandemian keskellä ja nykyään noin puolet vuosittaisesta liikevaihdostamme tulee livestriimauksista”, kertoo toimitusjohtaja **Ville Heiskanen**.

Inspiroiva Creative työllistää useita media-alan ammattilaisia ja on kouluttanut myös opiskelijoita alalle osaajia. Yritys on tehnyt yhteistyötä erityisesti paikallisten oppilaitosten kanssa, kuten Koulutuskeskus Salpauksen ja LAB-ammattikorkeakoulun, mutta myös Stadin ammattiopiston kanssa. ”Olemme tehneet oppilaitosten kanssa hyvää yhteistyötä ja tehokkainta yhteistyö on ollut Salpauksen kanssa. Otamme ensin hakemusten perusteella opiskelijoita haastattelemaan, jonka jälkeen valitsemme potentiaalisimmat harjoittelijat. Näin haluamme myös aktivoida nuoria ja varmistaa, että saamme sekä meille että alalle osaavaa työvoimaa”, toteaa Heiskanen.

Hän pitää yritystoiminnan kohokohtina mukavia asiakas kohtaamisia ja monipuolisia arkipäiviä. ”Usein löydämme itsemme sieltä, mistä vielä muutama vuosi sitten vain varovaisesti haaveilimme. Saamme päivittäin tehdä juuri sitä, mistä eniten nautimme. Jokainen päivä on myös uuden oppimista.”

Yrityksessä on alkuvuodesta 2022 otettu käyttöön uusi, moderni yli 200 neliön studiotila Lahdessa, jossa

toteutetaan niin suorat lähetykset kuin mainoskuvaukset. ”Viestinnässä olemme ottaneet käyttöön ”Inspiroidutaan yhdessä! -sloganin”. Sen taustalla on ajatus siitä, että toteutamme kaikki projektimme asiakkaiden kanssa yhdessä”, Heiskanen sanoo.

Hämeen kauppakamarilta Heiskanen toivoo verkostoitumista ja jäsenistön vertaistukea, joka mahdollistaa osallistumisen yritystoimintaan koskeviin asioihin paikallisesti.

Teksti: Päivi Pulkki

Hyvishakkeri tulppaa tietoturva-aukkoja

LAURA KANKAALA SUUNTASI AIKANAAN LUKION JÄLKEEN HOIVA-ALALLE, MUTTA PÄÄTYI LOPULTA OPISKELEMAAN TIETOJENKÄSITTELYÄ. NYT TYÖPÄIVÄT TÄYTTYVÄT ASIAKASYRITYSTEN TIETOTURVAPULMISTA, SEMINAARIESITELMISTÄ JA OMISTA PODCASTEISTA. ”LARPAN” MISSIONA ON TEHDÄ INTERNETISTÄ PAREMPI JA TURVALLISEMPI PAIKKA SEKÄ KANNUSTAA NUORIA NAISIA TIETOTEKNIIKAN TARJOAMILLE URAPOLUILLE.

TEKSTI: TIMO SORMUNEN KUVAT: MEERI UTTI

Hakkeri-sana herättää helposti mielikuvan nuoresta miehestä, jonka pakkomielteenä on murtautua tietyn yrityksen tai julkisyhteisön tietojärjestelmään.

Heitä löytyy hakkerijoukosta edelleen, mutta yksittäisten tekijöiden sijaan taustalla on entistä useammin järjestäytynyttä rikollisuutta ja jopa valtiollisia toimijoita.

Samalla on toisaalta kasvanut myös tietoturva-aukkoja tulppaavien ja nettirikollisia metsästävien ”hyvishakkereiden” joukkue. Yksi heistä on helsinkiläinen Laura ”Larppa” Kankaala, joka on kansantajuusella ja arkisella lähestymistavallaan noussut nopeasti tietoturva-alan kysytyimpien konsulttien joukkoon.

Kankaalaa on ajanut eteenpäin halu rakentaa internetistä nykyistä turvallisempi ja helpokäyttöisempi. Samalla on tullut ratkottavaksi myös tietoturvaan liittyviä haasteita.

Vaikka tietoturvakonsultin ura on ollut nopea ja nousujohteinen, on sen alku hieman poikkeava: heti lukion jälkeen Kankaala näet suuntasi hoiva-alan opintoihin.

Jo peruskouluvuosina alkanut tietokone- ja peliharrastus veti kuitenkin lopulta pidemmän korren ja Kankaala päätti vaihtaa ensimmäisen vuoden jälkeen opintosuuntaa tietojenkäsittelyyn.

”Aloin tehdä nettisivuja jo ala-asteella ja halusin kokeilla, miltä siihen asti hieman etäiseltä tuntunut it-ala mahtaisi tuntua. Ja hyvin se on maistunut”, Kankaala naurahtaa.

Vastaamo soitti herätyskelloa

Kankaalan arkista työsarkaa on ratkoa yritysasiakkaiden tietoturva-asteita, hakea heidän järjestelmistään tietoturva-aukkoja ja rakentaa asiakkailleen strategioita, joilla riskejä taklataan jo ennakolta.

Hakkeroinnista hän kertoo kiinnostuneensa opiskeluvuosina, kun siihen tarjoutui erillisen kurssin myötä mahdollisuus.

”Samalla aloin treenata sitä myös itsekseäni”, Kankaala kertoo.

Hyvishakkerille onkin ollut viimeisen parin-kolmen vuoden aikana kasvavaa kysyntää. Korona-aika ja etätö ovat lisänneet tietoturvariskejä ja herätyskelloja ovat soittaneet myös muutamat isot tietomurrot lunnasvaatimuksineen.

Tuoreimmat esimerkit ovat kesällä julkaistujen tulleet Wärtsilän ja STT:n tietomurrot, joiden takana oli sama hakkeriryhmä.

”Todellinen herättäjä oli taannoinen Vastaamon tapaus, joka osoitti järjestelmien haavoittuvuuden. Samalla se antoi esimerkin, että tietomurto voi kaataa koko yrityksen”, Kankaala muistuttaa.

Prosessit ja vastuut kuntoon

Pandemia-aikana hakkerit olivat aiempaa aktiivisemmin etätöläisten kimpussa. Nyt pandemia on jo helpottanut, mutta kyberrikolliset eivät suinkaan lepää – päinvastoin.

”Etätö on ollut kaikille iso muutos. Nyt palaillaan takaisin työpaikoille ja moni saattaa miettiä, että toimistoympäristössä ollaan paremmin turvassa. Se ei kuitenkaan anna mitään syytä tinkiä omasta tarkkuudesta”, Kankaala painottaa.

Suomalaisten tietämys ja ymmärrys tietoturvariskeistä on lopulta kohtuullisen hyvä. Suurimmat riskit liittyvät usein prosesseihin ja vastuunjakoon.

”ETÄTYÖ ON OLLUT KAIKILLE ISO MUUTOS. NYT PALAILLAAN TAKAISIN TYÖPAIKOILLE JA MONI SAATTA MIIETIÄ, ETTÄ TOIMISTOYMPÄRISTÖSSÄ OLLAAN PAREMMIN TURVASSA. SE EI KUITENKAAN ANNA MITÄÄN SYYYTÄ TINKIÄ OMASTA TARKKUUDESTA”

Missä organisaation kannalta elintärkeitä tietoja säilytetään ja kenellä on niihin pääsy? Kuka vastaa siitä, että kaikki päivitykset ovat varmasti ajan tasalla? Kehen tai minne otan

yhteyttä, jos havaitsen jotain epäilyttävää, saan epämääräisen viestin tai ehdin klikata sen auki?

”Näistä löytyy edelleen valitettavan usein harmaita alueita. Kun järjestelmät ovat riittävän helppokäyttöisiä ja vastuunjako selkeää, ei kenenkään tarvitse kokeilla esimerkiksi salasanojen kohdalla oikopolkuja. Se on olen-nainen osa tietoturvaa.”

Miehiset mielikuvat edelleen rasitteena

Monen muun toimialan tavoin ICT-sektori kärsii kroonisesta työvoimapulasta. Tilanteeseen ei näytä olevan luvassa nopeaa helpotusta, vaikka toimialan kasvu- ja työllisyysnäkymät ovat kiistatta valoisat: digitalisaatio etenee ja sen tarjoamat ratkaisut rantautuvat entistä laajemmin eri toimialoille.

Alalle on yritetty houkutella myös lisää naisia, mutta isompaa invaasiota ei oppilaitoksissa ole vielä nähty. Suunta on toki verkkaisesti parempaan päin.

Tilanne harmittaa myös Kankaalaa, jonka mukaan naiset saattavat vierastaa tietoteknisiä aloja vanhojen, jo vuosituhaten vaihteessa rakentuneiden mielikuvien vuoksi. Työ kuvitellaan kovatahtiseksi, stressaavaksi ja edelleen myös varsin miehiseksi.

”Voin toki tunnustaa, että itselleni ja monille muillekin alan ammattilaisille tämä on eräänlaista kutsumustyötä, jossa ei kelloa aina katsota. Silti myös muutosta tarvitaan ja sitä saadaan uusien osaajien, asenteiden ja naisten kautta”, Kankaala tähdentää.

Tieturva-ala tarjoaa edelleen myös paljon mahdollisuuksia kasvuyrityksille.

”Tietoturvaa tarvitaan kaikkialla, missä vain on tietokoneita ja tietoteknisiä laitteita. Se voi olla myös oheistuote, kun vanhoja järjestelmiä modernisoidaan tai käyttäjille tarjotaan aiempaa helpompi tapa tehdä asioita turvallisesti”, Kankaala muistuttaa.

Samalla hän heittää vastuupalloa myös vanhempien ja sukulaisten suuntaan: Jos tuore ylioppilas ilmoittaa suuntaavansa vastoin lähipiiriin ennako-odotuksia tietotekniikan pariin, tuota päätöstä pitää kummittelun ja käännätyssyritysten sijasta tukea ja kunnioittaa.

Entä hoiva-ala? Millaisia mietteitä vähän yli kolmekymppisellä tietoturvaekspertillä on alkuperäisestä unelma-ammattista?

”Sekin on kutsumustyötä ja arvostus hoivatoalan ammattilaisia kohtaan on koronan myötä vain kasvanut.”

Laura Kankaala

KUKA

Laura Kankaala, kotipaikka Helsinki

TIETOTURVARIKOLLISIA paljastava hakkeri, tietoturvakonsultti ja -tutkija. Työskennellyt WithSecuressa ja F-Securessa

KOULUTUS

Koulutukseltaan tietotekniikan tradenomi

HARRASTUKSET

Videopelit, podcastaaminen ja kuntoilu

Kun mikään ei ole varmaa, on kaikki mahdollista

Omistajanvaihdoksella uutta potkua yritykselle.
Rahoituksemme avulla se onnistuu.

finnvera.fi/omistajanvaihdos

FINNVERA
Kasvun taustavoima

Huoltovarmuus haastaa myös yrityskenttää

KORONAPANDEMIA JA UKRAINAN SOTA OVAT NOSTANEET KANSALLISEN HUOLTOVARMUUDEN TAAS ARVOONSA. KRIITTISEN INFRAN JA ELINTÄRKEIDEN PALVELUIDEN TOIMIVUUS KRIISITILANTEISSA OVAT KUITENKIN PÄÄOSIN KOTIMAISEN YRITYSVERKOSTON VARASSA. SIKSI OMAN TOIMINNAN JATKUVUUDESTA MYÖS KRIISIEN KESKELLÄ KANNATTAA PITÄÄ HUOLTA, MUISTUTTA HUOLTOVARMUUSKESKUKSEN (HVK) INFRASTRUKTUURIOSASTON JOHTAJA JARNA HARTIKAINEN.

TEKSTIT: TIMO SORMUNEN KUVAT: MEERI UTTI

Ei vara venettä kaada, muistuttaa vanha kansanviisaus.

Kyseinen lausahdus on ollut taas ajan-kohtainen, kun koronapandemia ja Ukrainan sota ovat koetelleet myös suomalaisten kriisinsietokykyä. Samalla on toisaalta oivallettu vuosikymmenten saatossa rakennetun huoltovarmuusjärjestelmämme toimivuus ja merkitys.

Kun ympärillä myrskyä riittävästi, pitävät julkishallinto ja suomalaisyritykset yhdessä huolen siitä, että vesi-, energia- ja elintarvikehuolto, terveydenhuoltojärjestelmä sekä tietoliikenneyhteydet toimivat myös kriisiaikoina.

”Yhteisenä tavoitteena on turvata kansalaisille nämä elintärkeät peruspalvelut

asuinpaikasta riippumatta. Valtio ei siihen luonnollisesti yksin pysty, vaan varautumista tarvitaan myös palveluita tarjoavilta yrityksiltä”, Huoltovarmuuskeskuksen infrastruktuuri-osaston johtaja **Jarna Hartikainen** tiivistää.

Digitalisaatiossa ja verkottumisessa on omat riskinsä

Takavuosina yhteiskunnan toiminnan kannalta kriittiset toimialat olivat pitkälti valtionyhtiöiden hallussa. Suomi oli myös nykyistä omavaraisempi ja huoltovarmuuden ylläpidossa keskittyttiin pitkälti mm. viljan, polttoaineiden ja lääkkeiden varmuusvarastointiin.

Varastoilla on edelleen oma sijansa, mutta tänä päivänä huoltovarmuudesta huolehtivat entistä enemmän eri toimialoille rakentuneet yritysverkostot ja kumppanuusketjut, jotka voivat olla hyvinkin pitkiä ja monipolvisia. Se lisää aina myös riskejä, Hartikainen muistuttaa.

”Kriittisten toimialojen isot yritykset vastaavat toki omasta ja sopivat kumppaniensa kanssa toimitusvarmuudesta, mutta pitkissä tuotanto- ja palveluketjuissa tätä huoltovarmuuskriittisyyttä on entistä vaikeampaa tunnistaa tai arvioida. Alihankkijana toimiva mikroyritys voi olla päämiehensä ja samalla myös huoltovarmuuden kannalta äärimmäisen kriittinen ja tärkeä osaja – tietämättä sitä täysin edes itse”, Hartikainen toteaa.

Riskejä lisää myös digitalisaatio. Se on tehostanut toimintoja, lisännyt läpinäkyvyyttä, sujuvoittanut toimitusketjuja, vähentänyt varastoinnin tarvetta ja helpottanut kommunikointia, mutta lisännyt samalla yritysverkostojen keskinäistä riippuvuutta.

Pieni virhe tai häiriö esimerkiksi pankkien maksuliikenteessä tai toimitusjärjestelmässä voi tuottaa hyvinkin laajaa harmia.

”Lähes kaikkia arkisia palveluja ohjaa tänä päivänä jokin tietojärjestelmä. Niitä ei häiriötilanteessa voi kuitenkaan nykypäivänä nopeasti korvata kynällä, paperilla tai puhelimella”, Hartikainen muistuttaa.

Paikalliset yritykset ovat tärkeä tukijalka

Huoltovarmuuskeskuksen yhteistyö- ja sopimusverkostoon kuuluu noin tuhat yritystä, jotka ovat mukana myös alueellisissa valmiustoimikunnissa.

Hartikainen tähdentääkin, että huoltovarmuus on pohjimmiltaan hyvin paikallista toimintaa, jossa kunnille ja kaupungeille palveluja tuottavat yritykset ovat keskeisiä kumppaneita.

Digitalisaatioon, verkostotalouteen, kyberuhkiin ja kansainvälisiin kriiseihin liittyvät uhkakuvat ovat kuitenkin saaneet HVK:n

pohtimaan entistä enemmän myös pk-yrityskentän kriisivalmiutta ja kriisinsietokykyä.

”Yhteiskunnan kriisinkestävyys on lopulta meistä kaikista kiinni ja tässä kohtaa pienetkin yritykset voivat olla tärkeitä osajia. Se kuitenkin edellyttää, että ne ovat itsekin varautuneet ja rakentaneet toimintamallit riskien varalle. Viimeisen parin vuoden aikana on nähty, että kaukaisilta tuntuvat kriisit voivat rantautua nopeasti myös tänne meille”, Hartikainen huomauttaa.

Hän muistuttaakin, että hankintoja kilpailuttaessa vahvoilla ovat ne yritykset, jotka kykenevät osoittamaan riittävän kattavaa

riskienhallintaa ja varautumista. Se kuitenkin edellyttää, että hankintoja tekevät kriittiset yritykset varautuvat sopimuksissaan myös toimitusketjun riskeihin.

”Hankintojen hajauttaminen ja vaihtoehtoiset toimitusketjut ovat yksi varautumisen kivijalka. Tämä lisääntyvä varautumistarve voikin lisätä kysyntää totutusta poikkeaville hyödykkeille, raaka-aineille ja palveluille. Samalla se saattaa avata uusia kasvu- ja liiketoimintamahdollisuuksia vaihtoehtoisia ratkaisuja tarjoaville yrityksille ja varautumisen osajille”, Hartikainen vinkkaa.

”DIGITALISAATIOON, VERKOSTOTALOUTEEN, KYBERUHKIIN JA KANSAINVÄLISIIN KRIISEIHIN LIITTYVÄT UHKAKUVAT OVAT KUITENKIN SAANEET HVK:N POHTIMAAN ENTISTÄ ENEMMÄN MYÖS PK-YRITYSKENTÄN KRIISIVALMIUTTA JA KRIISINSIETOKYKYÄ.”

LUJAT herättelee yrityksiä kriisivalmiuteen

Kansallisen huoltovarmuuden kannalta kriittisillä toimialoilla laki velvoittaa yrityksiä ja julkisyhteisöjä huolehtimaan, että niiden toiminta jatkuu myös häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Isommille yrityksille ja etenkin HVK:n kumppaneille nämä riskiskenaariot ja jatkuvuuden hallinta ovat olennainen osa strategia työtä. Nyt näitä varautumismalleja viedään Keskuskauppakamarin, alueellisen kauppakamareiden ja Huoltovarmuuskeskuksen yhteisellä LUJAT-hankkeella entistä laajemmin myös muuhun yritys kenttään ja julkisorganisaatioihin.

Tavoitteena on oppia tunnistamaan omaan toimintaan liittyviä uhkia ja riskejä, arvioida niiden vaikutuksia oman organisaatioon, luoda sopivia menettelytapoja häiriötilanteiden varalle ja turvata kriittisten yhteistyökumppaneiden toimintakykyä.

Keskuskauppakamarissa LUJAT-hanketta (Luotettava jatkuvuus) vetävän hankejohtaja **Panu Vesterisen** mukaan kokonaisvaltaiselle riskien kartoitukselle on nyt selkeää tilausta.

”Koronapandemia ja Ukrainan sota ovat osoittaneet, että kaikki on mahdollista. Digitalisaation ja verkostoitumisen myötä riskit ovat entistä monitahoisempia ja ne on myös opittava tunnistamaan ajoissa”, Vesterinen toteaa.

Jatkuvuuden hallinnasta arkinen asia

Varsinkaan pienemmissä yrityksissä ei välttämättä ole edes mietitty, millaisia ulkopuolisia uhkia omaan liiketoimintaan voi lopulta liittyä. Monilta voi puuttua toimintasuunnitelma esimerkiksi hieman pidemmän sähkö- tai vesikatkon, avainhenkilöiden sairastumisen tai haittaohjelman varalle.

”Riskikartoitusten ja varasuunnitelmien sijaan on keskitytty päivittäiseen työhön ja

pitämään kiinni asiakkaista. Toisaalta kohenettavaa on myös päämiesten puolella. Toimintoja on saatettu ulkoistaa pienemmille alihankkijoille ja yhtiön ulkopuolella työskenteleville yhteistyökumppaneille. Samalla ne jäävät yhteisten koulutusten ja kehityssessioiden ulkopuolelle”, Vesterinen toteaa.

Viime syksynä alkanut ja syksyllä 2023 päättyvä huoltovarmuuden kehittämishanke onkin saanut osakseen hyvää vastakaikua. Toisaalta myös maaperä on ollut selvästi otollisempi kuin vaikkapa 3-4 vuotta sitten.

”Yritysten kriisitietoisuus on nyt aivan toisella tasolla kuin takavuosina. Itse toivon, että oman toiminnan turvaamisesta ja jatkuvuuden hallinnasta tulisi myös pk-yrityksissä arkinen ja normaaliin liiketoimintaan liittyvä asia. Toivottavasti sen vauhdittamiseen ei tarvita enää kolmatta kriisiä”, Vesterinen toteaa.

Forssan seudulla yhdistetään lähi- ja luomutuottajat ruokapalvelutuotantoon

FORSSAN SEUDULLE PERUSTETTIIN VUODEN 2022 ALUSSA DYNAAMINEN HANKINTAJÄRJESTELMÄN (DPS) PILOTTI, JONKA TAVOITTEENA ON TOIMIVA LUOMU- JA LÄHITUOTTEIDEN -HANKINTAKANAVA JA SEN HYÖDYNTÄMINEN RUOKAPALVELUTUOTANNOSSA.

Hankkeella pyritään lyhentämään ruokapalvelutuotantoon hankittavien elintarvikkeiden ja raaka-aineiden jakeluketjuja. Pilotti edistää tuotteiden jäljitettävyyttä ja pienten sekä paikallisten tuottajien tuotteiden hyödyntämistä. Ennen hankintajärjestelmän perustamista on parannettu alueellisten toimijoiden hankintaosaamista ja edistetty alueellista kuntayhteistyötä.

Kyse on sähköisestä menettelystä tavanomaisille ja markkinoilla yleisesti saatavilla oleville hankinnoille. Järjestelmä on erinomainen, kun tarjoajissa on paljon pk-yrityksiä. Myös toimittajien mukaantuloa halutaan helpottaa. Kysyntä ja tarjonta kohtaavat järjestelmässä reaaliajassa. Kun toimittajarinki kasvaa ja monipuolistuu, saa myös hankintayksikkö arvokasta tietoa tuotteiden kehitystyöstä ja markkinoiden kehityksestä. Vastaavasti yritykset osaavat suunnata ostotiedon valossa omia resurssejaan aina alkutuotannosta teolliseen jalostamiseen. Alusta mahdollistaa löytämään uusia tuotteita ja hyödyntämään niiden tuomia mahdollisuuksia ruokapalvelutuotannossa ja näin keittiöt voivat vastata ruokailijoiden toiveisiin ja kulutustottumuksiin. DPS on voimassa ja avoinna kaikille ehdot täyttävälle toimittajille koko sen keston ajan. Tänä aikana voi suunnitella ryhmittymistä muiden yritysten kanssa ja kasvaa sitä kautta hyväksytyksi toimittajaksi tai tuoda markkinoille uuden tuotteen.

Forssan seudun DPS-pilotti vastaa etujoukoissa kansalliseen julkisten hankintojen strategiaan. Suomalaisen ja lähellä tuotetun ruoan suosiminen varmistaa huoltovarmuutta: pellot pysyvät viljeltyinä, tuottajien ammattitaito terässä ja elintarviketeollisuuden rattaat pyörimässä. Ruokaturvaan kuuluu ruoan saatavuus, saannin jatkuvuus sekä tarpeita vastaava laatu. Ruokaketjun on pystyttävä muokkaamaan toimintaansa tilanteiden muuttuessa. Seudun DPS-pilotti on rinnakkainen hankintakanava, joka Forssan seudulla voi kehittyä tulevaisuudessa myös hävikkiruuan huutokauppaan. Tulevaisuuden hankintarengas voi laajentua maantieteellisesti kattavammaksi, joka lisää tuottajan kiinnostusta volyymien kasvaessa.

Miten ja mihin USA:n markkinoille?

Kun yritykset suuntaavat katseen USA:n markkinoille, on tärkeää analysoida tuotteen ja palvelun kohderyhmää ja selvittää, missä päin markkinat olisivat suotuisimmat. Koko USA:ta ei kannata heti kättelyssä valloittaa – se vie vuosia tai kymmeniä.

Aina voi ottaa selvää, minne suomalaiset, ruotsalaiset tai saksalaiset yritykset ovat sijoittuneet. Toinen tapa on tutkia, missä päin oman teollisuudenalan yritykset toimivat. Itse suosin mallia, jossa tutustutaan ensin asiakkaisiin ja heidän tarpeisiinsa ja mietitään, miten markkinoille pääsy saadaan toteutettua. Kun myynnin saa käyntiin, niin loppu onkin samanlaista kuin muuallakin. Tähän liittyy kysymys siitä, perustaa-ko yrityksen itse vai jonkun kanssa tai kautta. Itse pidän parhaimpana yritysostoa, sillä USA:ssakin on sama tilanne kuin Suomessa eli yrityksiä tulee koko ajan myyntiin, kun jatkajia ei omasta perheestä löydy. Yritystön etu on siinä, että myynti- ja jake- lukanava on jo olemassa ja brändikin valmiina. Tällä konseptilla saadaan lentävä lähtö aikaan. Tämä vaatii toki enemmän alkupanostusta ja kovaa työtä, kun moni asia on uusi ja oikeat henkilöt on saatava mukaan. Oma veroneuvoja (CPA) ja juristi tarvitaan konseptista riippumatta, jottei ajeta miinaan. Henkilö- ja palveluntuottajia valittaessa on oltava erityisen tarkka ja suosituksia on saatava usealta eri taholta. Yleensä paikallisen kaupakamarin ohella oma paikallinen pankki on melko hyvä tietolähde luotettaville kumppaneille. Jos paikkakunnalla on jonkin EU-maan kauppa- kamari, suomalainen kauppakilta tai

Suomen ystävien järjestön Finlandia Foundationin paikallinen osasto, niin niistä saa luotettavaa tietoa ja myös kiinnostuneita tekijöitä.

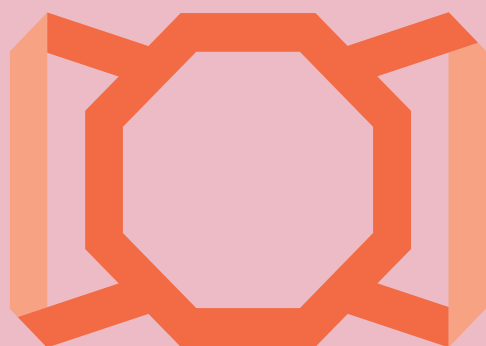
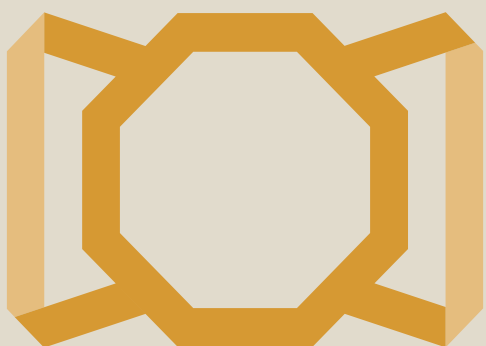
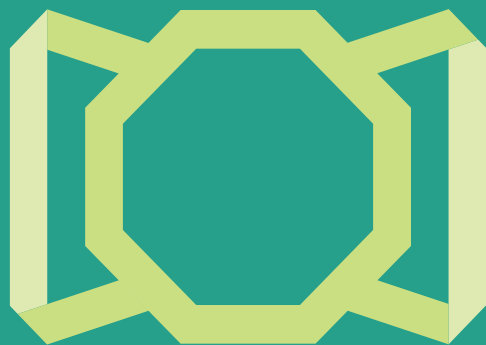
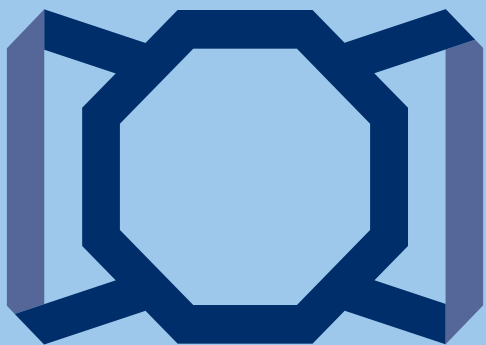
Kohdealueista osavaltioiden ja kaupunkien koolla on merkitystä, kuten myös verotuskysymyksillä. USA:ssa on yrityksille liittovaltion ja osavaltion tuloveron (income tax) ohella osavaltion myyntivero (sales & use tax) ja kaupunkikohtainen varallisuusvero (property tax), jota maksetaan varaston, koneiden ja laitteiden arvosta. Tällä hetkellä USA:ssa on käynnissä yritysten muuttoliike kohti etelää ja kaakkoa. Ensimmäisenä mainittakoon tietenkin Texas, sitten Florida ja Georgia. Nämä ovat kaikki kahdeksan suurimman osavaltion joukossa BKT:lla mitattuna. Suorat lennot Helsingistä voivat toimia myös kriteerinä, jolloin New York Cityn ja Chicagon ympäristö, Dallasin seutu sekä Los Angeles nousevat esiin. Pitää mennä sinne, mikä on yritykselle paras sijainti ja se voi olla esimerkiksi Seattle tai Olympia Washingtonissa, Portland tai Hillsboro Oregonissa, Minneapolis Minnesotassa, Milwaukee Wisconsinissa, San Antonio tai McKinney Texasissa.

Itse pidän Texasia parhaana, koska osavaltion tulovero on tasan nolla sekä yritykselle että työntekijälle. Myynnistä omaan osavaltioon pitää maksaa myyntiveroa 6,25 prosenttia, jos kyseessä on myynti loppukuluttajalle (retail), leasing tai vuokraus. Yleensä tuotannollinen toiminta ja valmistavan teollisuuden myynti on myyntiverosta vapaata eli sales tax exempt, mutta sitä varten pitää tehdä erillinen ilmoitus ja asiakkailta on

vuosittain kerättävä eri osavaltioista myyntiverovapaustodistukset. Käytänteet vaihtelevat osavaltioittain. Texas on myös ollut jatkuvassa kasvussa jo kymmeniä vuosia ja merkittävimmät metropolialueet ovat Dallas-Fort Worth, Houston, Austin ja San Antonio. BKT:lla mitattuna Texas on toiseksi suurin USA:n osavaltio. Itse olen töissä kaupungissa nimeltään Plano, joka on liikenneyhteyksien kannalta erinomainen paikka.

HÄMEEN KAUPPAKAMARIN USA:N
KIRJEENVAIHTAJA VESA VIHAVAINEN
TEXAS, USA

Ajankestävä tapa palkita

Hyvä työntekijä ansaitsee kiitoksen. Ansiomerkki on henkilökohtainen kiitos, joka kuvastaa myös yhteistä toimintaa elinkeinoelämän hyväksi. Tasa-arvoisuus on tärkeä osa Keskuskauppakamarin ansiomerkkien pitkää perinnettä – merkkejä on myönnetty vuodesta 1929 alkaen. Ansiomerkkiä käytetään työnantajan järjestämissä juhlissa, isänmaallisissa tilaisuuksissa sekä suku- ja perhejuhlissa. Jokaiselle merkinsaajalle toimitetaan juhla- ja pienoismerkki sekä kunniakirja. Kerro ansiointuneelle ja tärkeälle työntekijälle, miten paljon häntä arvostat: palkitse ansiomerkillä!

KESKUS-
KAUPPAKAMARI

ansiomerkit.fi | p. 09 4242 6200

KIRJAVINKKI

Kauppapaikkana Kiina – opas liiketoimintaan Kiinassa

Vuonna 2014 alkaneen ulkomaankirjeenvaihtajan toimen kautta Kauppapaikkana Kiina kirjan kirjoittaja **Hannamiina Tanninen** on päässyt seuraamaan aitiopaikalta Kiinan markkinan kehittymistä. Myös suomalaisten yritysten menestystarinat ja haasteet ovat tulleet tutuksi talouteen keskittyvän toimittajan arjessa.

Näiden kokemusten perusteella syntyi **Kauppapaikkana Kiina** -kirja. Kiina on perinteisesti ollut länsimaiden yhteistyökumppani massatuotannossa. Vanha Kiina-ilmiö on kuitenkin muuttanut muotoaan. Kiinan kehittyessä vauhdilla yhteistyömuodot monipuolistuvat ja liiketoimintatavat uudistuvat. Maailmanpolitiikan vaikuttaessa yhä enemmän yritysten liiketoimintaympäristöön myös Kiinan markkina politisoituu.

Kauppapaikkana Kiina avaa poikkeuksellisen monipuolisesti suomalaisten toimijoiden näkökulmasta modernin kiinalaisen liiketoimintaympäristön muutokset, kertoo perusasiat markkinaan vaikuttavien poliittisten päätösten taustalla ja rohkaisee liiketoimintaan Kiinassa markkinan haasteista huolimatta.

Kirja antaa lukijalle kattavat eväät parempien liiketoiminnallisten päätösten tekemiseen Kiinan markkinalla. Se toimii myös hyvänä yleiskatsauksena kaikille Kiinan markkinasta kiinnostuneille.

LYHYESTI LUKUINA

Suomeen tuli

331

ulkomaista yritystä
vuonna 2021.

75 %

uusista ulkomaisista yrityksistä tuli Suomeen
yrityksoston kautta.

Suomessa jo toimivat ulkomaisomisteiset
yritykset tekivät yhteensä noin

165

jatkoinvestointia Suomeen vuonna 2021.

Lähde: Invest in Finland

LÄHIKOULUTUKSET / ETÄNÄ

18.10. (9-15)

Arvonlisäverotuksen ajankohtaispäivä,
Lahti / etänä

25.10. (9-15)

Arvonlisäverotuksen ajankohtaispäivä,
Hämeenlinna / etänä

21.11. (8:45-15:45)

Hämeen kauppakamarin Tilinpäätös- ja
veropäivä, Lahti / etänä

28.11. (8:45-15:45)

Hämeen kauppakamarin Tilinpäätös- ja
veropäivä, Hämeenlinna / etänä

12.12. (9-14)

Ennakkoperintä 2023, Hämeenlinna / etänä

19.12. (9-14)

Ennakkoperintä 2023, Lahti / etänä

VARAA PAIKKASI NYT!

HYVÄKSYTTY HALLITUKSEN JÄSEN (HHJ) -KURSSI

20.10.-24.11. LAHTI / OMALTA KONEELTA

Jakso 1 to 20.10.

Jakso 2 to 3.11.

Jakso 3 to 10.11.

Ryhmätyö to 17.11

Jakso 4 to 24.11.

Lyhyesti

HHJ-kurssi soveltuu hallitustyöskentelyn aktivoimiseen ja kehittämiseen. Se sopii sekä hallitustyötä jo tekeville henkilöille tai sitä harkitseville ja auttaa myös yrittäjiä ja yritysjohtajia hyödyntämään hallitustyöskentelyä entistä paremmin.

Osallistumismaksu laskutetaan 2. osion jälkeen.

HINTA
2800€
+ALV

JÄSEN-
ETUHINTA
1950€
+ALV

WEBINAARIT

5.10. (12-16)

Minimoi logistiikkasopimuksiin ja -ketjuun
liittyvät riskit

6.10. (9-15:45)

Uuden ajan esihenkilö

6.10. (9-15)

Valmentava johtaminen

11.10. (9-15)

Some-mainonnan koulutussarja: LinkedIn

11.10. (14-15:30)

Excel tehokäyttöön

12.10. (12-16)

Tietosuojavastaavien ajankohtaispäivä

13.10. (12-16)

Näin onnistut yrityskaupassa

STRIIMIT

7.10. (9-12)

Turvaa liiketoimintasi oikeilla hinta- ja
maksuehdoilla

1.11. (8:50-11:30)

Etätyön johtaminen työlaissaadännön
näkökulmasta

3.11. (9-12:15)

Kansainvälisen kauppasopimuksen perusteet

1.12. (9:15-16)

Näin myyt julkiselle sektorille

Tutustu laajaan striimivalikoimaan
Hämeen kauppakamarin kotisivuilla
hamechamber.fi/striimit/

LISÄTIEDOT KOULUTUKSISTA JA TAPAHTUMISTA WWW.HAMECHAMBER.FI

Kasvun mahdollistaminen omistus- ja yritysjärjestelyin

OLEN KULUNEEN SYKSYN AIKANA OSALLISTUNUT KASVU OPEN -ORGANISAATION TILAISUUKSIIN SPARRAAJAN ROOLISSA. KASVU OPEN AUTTAA SUOMALAISIA YRITYKSIÄ TAVOITTELEMAAN KASVUA, JA ERI ALOJEN ASIAANTUNTIJAT SPARRAAVAT NÄITÄ YRITYKSIÄ VELOITUKSETTA. LUONNOLLISESTI OMA ROOLINI KESKITTYY VEROTUKSELLISTEN JA JURIDISTEN RISKIEN HALLINNOINTIIN, MINKÄ LISÄKSI KERRON KASVUHAKUISILLE YRITYKSILLE MAHDOLLISUUKSISTA ERILAISIN OMISTUS- JA YRITYSJÄRJESTELYIN MUODOSTAA KASVULLE LIIKETOIMINNALLISESTI JÄRKEVÄ KASVUPOHJA.

VAHVA TASE OSINGONJAON PERUSTANA

Listaamattomien osakeyhtiöiden jakaman osingon pääomatulo-osuus perustuu osakkeen matemaattiseen arvoon eli käytännössä osakeyhtiön nettovarallisuuteen. Suomessa listaamattomiin osakeyhtiöihin liittyvä osingonjakopolitiikka suosii vahvaa tasetta, jolloin pääomatulo-osinkoa voidaan nostaa määrällisesti enemmän. Tämä on kuitenkin ongelma riskienhallintamielessä, sillä usein yhdessä yhtiössä on sekä liiketoiminta, liiketilat, rahavarat sekä sijoitusluonteiset varat. Mikäli liiketoiminnassa realisoituu jokin lukuisista liiketoimintaan liittyvistä riskeistä, nämä kaikki varallisuuserät ovat realisoitavaa omaisuutta.

Kasvuyritysten olisi suotuisaa tavoitella tilannetta, jossa osinkoa maksavassa yhtiössä olisi mahdollisimman suuri nettovarallisuus ja joka omistaisi liiketoiminnassa käytettävän passiivisen varallisuuden, mutta liiketoiminta olisi eri yhtiössä. Liiketoimintaa voitaisiin siten harjoittaa emoyhtiön omistamassa tytäryhtiössä.

OSAKEVAIHDOLLA KONSERNIRAKENNE

Yhdessä yhtiössä toimittaessa omistajayrittäjän ei usein kannata osinkoverotuksesta johtuen nostaa osinkoja enempää, kuin mikä on pääomatulo-osingon määrä. Sen sijaan emoyhtiö-tytäryhtiö-rakenteessa liiketoimintaa harjoittava tytäryhtiö voi jakaa aiemmilta tilikausilta kertyneet voittovaransa ja vuosittaisen voittonsa emoyhtiölle ilman osingosta menevää veroa. Tällöin voittovarot voidaan siirtää ilman verokustannusta konsernin ylimpään yhtiöön pois liiketoimintariskien alta ja tytäryhtiö harjoittaa liiketoimintaa vain tarvitsemallaan käyttöpääomalla.

Osakevaihdoilla on mahdollista tuloveroneutraalisti muodostaa omistajayrittäjän ja osakeyhtiön väliin uusi omistajaporras, joka toimii emoyhtiönä. Emoyhtiön varallisuudeksi merkitään tämän toisen osakeyhtiön käypä arvo, minkä jälkeen emoyhtiölle voidaan ilman osinkoverokustannusta siirtää kertyneet jakokelpoiset voittovarot tytäryhtiöstä. Lopputuloksena saavutetaan rakenne, jossa osinkoa jakavassa emoyhtiössä on vahva tase osingonjaon näkökulmasta, ja riskienhallinnan näkökulmasta liiketoimintayhtiö on näistä varoista erillinen yhtiö.

Korona-aikana tarve edellä kuvatuille omistus- ja yritysjärjestelyille kasvoi merkittävässä määrin. Varautumisen yllättävien riskien realisoitumiseen omistus- ja yritysjärjestelyin on mahdollista vain ennen mainittujen riskien realisoitumista. Verolainsäädäntö mahdollistaa erilaisten omistus- ja yritysjärjestelyjen toteuttamisen ilman suoria tuloverokustannuksia, joten yritys- ja omistusrakenteiden suunnittelu on suositeltavaa myös perhe- ja kasvuyrityksille.

PAULI LIIRI,
VEROASIAANTUNTIJA,
KPMG:N LAHDEN TOIMISTON
JOHTAJA
PAULI.LIIRI@KPMG.FI

ASKARRUTTAAKO SINUA JOKIN VEROASIA? LÄHETÄ KYSYMYKSESI: INFO@HAMECHAMBER.FI

TERVETULOA VAHVAAN VERKOSTOON

uudet jäsenet

24.2.-12.9.2022 LIITTYNEET

FORSSA

Ali-Hokka Oy / Vorssan Pirssi
Aste Finland Oy
Autogear Oy
Kaarnakoti Oy
Morisan Oy / Salpahela
Rakennus Kauppinen Oy
Valkaman Rakennetyö Oy

HATTULA

Kuljetuspalvelut
Lintunen & Rothsten Oy
Kuljetus Siukola Oy
MyVoxy Oy
RaksaÄssä Oy

HAUSJÄRVI

Metsi Oy
Oitin Valu Oy

HEINOLA

A Weckman Oy
Heila Oy /
Heila Lähiruokatori ja Ravintola
Nokopa Oy
Rakennustoimisto Valve Oy
Reissuvas Oy / Etelä-Suomen
Lattiapinnoitus
Uittopojat Oy

HOLLOLA

A1 Tradehouse Corp. Oy
Paimelan Ranch Oy

HUMPPILA

Murskaus Rämö & Karén Osakeyhtiö

HÄMEENLINNA

24Apps Oy
A-Maanrakennus Oy
AutoQ Oy
Etelä-Hämeen Metalli Oy
Hämeen Laatu Lkv Oy
Hämeenlinnan Asuntovälitys Oy Lkv,
RE/MAX
J. Koskenmäki Oy
K ja E Suokas Oy
Kopernicus Oy
Kuljetus Vilkinen Oy
Landtek Finland Oy
Metalli & Koneistus Keränen Oy
Rengas-Vekka Oy
SAG Flowmedik Oy
Sähköasennus JP Vähätalo Oy
Tippavaaran Maatalouspalvelu Oy
Tupala-Yhtymä Oy
Urakointi J-P Heikkilä Oy
Vekka Group Oy
Vision Infra Oy

IITTI

Iitin kunta

JANAKKALA

Avire Oy
Betoniukko Oy
M J Koskinen Oy
Rakennusentisöintiliike Ukri Oy
Suomen Putkilaser Oy

KÄRKÖLÄ

Ongelmajätepalvelu Mäentie Oy

LAHTI

Action Road Top Oy /
Lahden Työkalumakasiini
Arthron Oy
AsuntoArea Oy
Asunto Ojala Oy
BupUP Oy
Design Kumina Oy
Eilakaista/ EKA Keski Oy
ER-Pahvityö Oy
Foodfork Oy
Hämeen Kuljetuspiste Oy
Inspiroiva Creative Oy
Jp-Cat Oy
Kilpi-Koskinen Oy
Kodikkain Oy / Sp-Koti Lahti
Kuuki /Kuuki Marketing Lab Oy
LK-Automaatio Oy
Materflow Oy
Mediaattori Oy
MJP-Productions Oy /
Autoliike Mika Pohjonen
Protech Lahti Oy
Puusepäntiike M. Ruhberg Oy
Päijät-Hämeen
hyvinvointikuntayhtymä
Rossum Oy
Ruiskukumi Suomi Oy
SAVON STUDIO OY
SKV Kuntokeskukset Oy
Unique-Rakennus Oy

LOPPI

Lopen Rakennuspuu Oy
MK Rauditus Oy

NASTOLA

HS listoitus Oy
KJL Muuraus Oy
Mediseam Oy
Nastolan Forest Huolto Oy
Nastolan Kiinteistönotariaatti Oy
Toolstec Oy

ORIMATTILA

Huuhka Group Oy
Kenset Oy
Ketolan Metalli Oy
Maalausliike Repton Oy
Pohjolan Mk-lattiatiyö Oy

TAMMELA

Autoyhtymä Valtonen Ky

”Hämeen kauppakamari kiittää uusia jäseniä.

*Jokainen kontakti on sinulle
mahdollisuus. Jäsenyytyväisyys
on meille erittäin tärkeää ja
yritykset tarvitsevat tukea sekä
verkostoja. Pyrimme entistä
tehokkaampaan jäsenpalveluun”,
sanoo Hämeen kauppakamarin
toimitusjohtaja Jussi Eerikäinen.*

**HÄMEEN
KAUPPAKAMARILLA
NYT YLI
1111
JÄSENTÄ**

HÄMEEN KAUPPA- KAMARIN JÄSENYYS KANNATTAA!

Kauppakamarin jäsenenä olet mukana alueemme yli tuhannen jäsenyrityksen ja julkisen toimijan verkostossa. Hämeen kauppakamarin toimintapiiriin kuuluvat Päijät-Hämeen maakunta, Kanta-Hämeen maakunnasta Hämeenlinnan ja Forssan seutukunnat sekä Pirkanmaalta Kuhmoinen.

**Jos et vielä
ole jäsen,
liity nyt!**

**KATSO
LISÄTIETOJA
KOTISIVUILTAMME**

WWW.HAMECHAMBER.FI

HÄMEEN KAUPPAKAMARI
PUH. 040 455 5610

Helsinki | Jyväskylä | Järvenpää | Lahti | Mikkeli | Salo | Seinäjoki | Tampere

www.fennolaw.fi

fennolaw
ASIANAJOTOIMISTO

Haluamme tehdä yrityksesi arjesta helpomman

Aito lisäarvo syntyy kumppanuudesta. Sovinto- ja ratkaisuhakuinen toimintatapamme tähtää lopputulokseen, joka säästää aikaasi sekä helpottaa arkeasi.

- » **Markus Laakkonen**
Puh: 040 084 3816
- » **Jussi Saviharju**
Puh: 045 356 0062

Asianajotoimisto Fenno | +358 10 504 9000 | office@fennolaw.fi

Intohimona yritysten kasvutarinat

Asiakkaamme ansaitsevat kaiken huomiomme. Toiminnassamme yhdistyvät juridinen, taloudellinen, verotuksellinen sekä teknologia-osaaminen.

Ota yhteyttä:
Pauli Liiri | P: 020 760 3397
Aleksanterinkatu 10, Lahti

Jari Kangasmäki | P: 020 760 3076
Palokunnankatu 9, Hämeenlinna

kpmg.fi

KPMG

Hämeen kauppakamari onnittelee

Säästöpankki 200 v.

Säästöpankin tarina sai alkunsa vuonna 1822 apteekkari John Julinin perustaessa Säästöpankin Suomen Turkuun. Hämeen kauppakamarin jäseniä ovat alueella toimivat Helmi Säästöpankki Oy, Lammin Säästöpankki ja Oma Säästöpankki Oy.

Lahden Seurahuone 130 v.

Lahden ydinkeskustassa sijaitsevan Solo Sokos Hotel Lahden on yksi Suomen vanhimmista yhtäjaksoisesti palvelleista hotelleista. Sen värikkääseen historiaan on mahtunut moninaisia vaihteita, kieltolain ajasta ja sotavuosista tähän päivään.

OP Etelä-Häme 100 v.

OP Etelä-Häme on perustettu Hauhon, Hämeenlinnan Seudun, Lopen ja Riihimäen Seudun Osuuspankkien yhdistyessä. Se on Kanta-Hämeessä toimiva pankki ja sen toimialueeseen kuuluvat Hämeenlinna, Riihimäki, Hattula, Loppi ja Hausjärvi.

OP Järvi-Häme 100 v.

OP Järvi-Häme toimii Asikkalan, Hartolan, Kuhmoisten, Padasjoen ja Sysmän kuntien alueilla. Kuvassa vasemmalta hallituksen puh. joht. Leena Vesala, hallintoneuvoston puh. joht. Mikko Ruoppi ja toim. joht. Teemu Sarhema.

Weckman Steel 60 v.

Weckman Steel on perheyhtiö, jonka päätuotteita ovat teräskatteet, teräshallipaketit ja traktorin perävaunut. Sen tehtaat sijaitsevat Heinolassa ja Iisalmessa. Yritys vie lähes 20 maahan ja Weckman-edustuksia sillä on noin kahdeskymmenessä eri maassa.

Teknoware 50 v.

Teknoware on lahtelainen perheyrius, joka tuottaa muun muassa valaistusratkaisuja raideliikenteeseen, kiinteistöjen turvavalaistukseen sekä linja-autoihin ja erikoisajoneuvoihin. Yrityksellä on tuotantoyksiköitä Isossa-Britanniassa, Malesiassa, Puolassa ja Yhdysvalloissa.

Wiitta Oy 50 v.

Saarijärvellä perustettu T:mi Wiitta-Tuote on vuosikymmenten aikana kasvanut ja kehittynyt yhdeksi Suomen johtavista muovituotteiden valmistajista. Nykyään Heino-lassa toimiva Wiitta Oy valmistaa omilla tuotemerkeillä muun muassa viemäriyhteitä ja lumileluja.

Tapio Anttila palkittiin Prize Designs for Modern Furniture + Lighting Winner -palkinnolla.

Palkituksi tuli lahtelaismuotoilijan suunnittelema Day&Night -vuodesohva. Palkinto on Yhdysvaltain Museum of Modern Artin (MoMa) vuonna 1949 perustama muotoilupalkinto.

Hämeen ammattikorkeakoulu HAMK 30 v.

HAMK on monialainen ammattikorkeakoulu, joka toimii Kanta-Hämeen ja Pirkanmaan maakunnissa. HAMKissa on 30 amk-tutkintokoulutusta ja 12 ylempää amk-tutkintokoulutusta sekä ammatillinen opettajakorkeakoulu. Koulutuksista 12 on englanninkielisiä.

Orimattilan kaupunki 30 v.

Orimattila sijaitsee Päijät-Hämeen maakunnassa. Sen naapurikuntia ovat Hollola, Iitti, Kärkölä, Lahti, Lapinjärvi, Myrskylä, Mäntsälä ja Pukkila. Helsingin Sanomien artikkelin mukaan Orimattilasta on löydetty Suomen vanhin tunnettu asutus.

Otamme jätteitä
vastaan laitoksillemme
myös sopimustoimittajien
toimittamina!

Meille on myönnetty ISO
9001- ja ISO 14001 -laatu-
ja ympäristösertifikaatit sekä
ISO 45001 työterveyden ja
työturvallisuuden johtamisen
sertifikaatti.

MEIDÄN
KANSSAMME
JÄTTEISTÄ PARAS
HYÖTY - PYYDÄ
TARJOUS!

Laadukasta ympäristöhuoltoa alueellasi

REMEO PALVELEE PÄIJÄT-HÄMEESSÄ

TIEDÄTKÖ PALVELUMME PÄIJÄT-HÄMEESSÄ?

Paikallinen ja osaava kumppanisi kaikkiin
ympäristöhuollon tarpeisiin!

Keskeisiä palveluitamme alueellasi:

- Perusjätehuolto yrityksille ja kotitalouksille
- Kattavat lavapalvelut
- Vaarallisten jätteiden palvelut
- Tietosuoja palvelut
- Jätteiden käsittelypalvelut
- Saniteettipalvelut
- Raportointi-, koulutus- ja kehittämis palvelut
- Lokahuoltopalvelut

OTA
MEIHIN
YHTEYS!

Eemeli Järvinen
Aluemyyntipäällikkö
010 540 2801
eemeli.jarvinen@remeo.fi

Asiakaspalvelumme
010 5400
asiakaspalvelu@remeo.fi
yritysassiakaspalvelu@remeo.fi

PALVELUMME rakennustyömaille

Tuemme tiukkojen aikataulujen tahdittamaa rakennustyömaan arkea kattavilla jätehuollon palveluillamme työmaan koosta, tyypistä tai paikasta riippumatta. Meiltä saat koko paketin suunnittelusta toteutukseen ja kalustosta koulutukseen.

Jätteenkäsittely

- Päijät-Hämeessä meillä on yksi jätteenkäsittelylaitos
- Otamme vastaan esimerkiksi seuraavia jätelajeita: energiae, polttokelpoinen yritys- ja rakennusjäte, puu, lasi, metalli, paperi, pahvi, kartonki, muovit
- Kattavat jätteenkäsittelypalvelut, esimerkiksi hävitettävät tuote-erät